

**BELİ BÜKÜK İLE
MEZAR TAŞI**

Rukiye Saran Aydın

HECE YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

Aslımla Ben /	9
Gelin /	15
Başakların Umudu /	23
Yeşil Deniz /	31
Yangından Kaçarken /	39
Beli Bükük ile Mezar Taşı /	49
Bir Değişme(me) Masalı /	59
Boz Yap /	65
Sonsuz Yolculuk /	71
Öte'nin Gölgesi /	77
Kutlu Göç /	85
Kayıp Günlerden Bir Gün /	91
Çıkılmaz Cadde /	97
Erken Gelen /	103
Eski Sandığa Kapatılanlar /	109
Güvensizlik Yoldaşım /	115
Götürülemeyen /	123
Görevliler /	131
Yakışmanın Büyüsü /	137

*Manevi desteklerinden dolayı rahmetli babama ve
sevgili aileme...*

ASLIMLA BEN

Her şey o piknikte başlamıştı. Varlığımın ve gerçek hayatımın farkına o zaman varmıştım. Ailenin en küçük üyesi olan asımla artık kırdan bayırda dolaşacak yaşa gelmiştik. Ufaklığı piknikle tanıştırmak istiyorlardı. Bir bahar sabahı, güneş sıcacık ve parlak gülümsemesiyle yüzünü bize çevirdiğinde ılık yel şefkatle yanaklarımızı okşarken evden çıktık. O, envaiçeşit çiçekle bezeli yemyeşil çimene ayağını basar basmaz ağıldan ilk defa salıverilen bir oğlak gibi fırlayıp alabildiğine koşmaya başladı, ben de ardından koştum. Büyüklerin uyarılarına kulak asmadan, kuş cıvıltılarını andıran kahkahalar atıyordu. Onunla rüzgâra kapılmış fırıldak gibi dönüyorduk. Sonra aniden durakladık, gözlerini lazer ışığı gibi bana dikti, o an delineceğimi sandım. Yüzündeki gülücük izleri silinmiş, merak ve endişe çizgileri çizilmeye başlamıştı. Bakışlarını daha da sabitleştirip parmağıyla beni işaret ederken, kırılmış kelimelerle yarı ağlamaklı bir şeyler mırıldanmaya başladı. İşte o an her şeyin farkına vardım. Gerçekten bu dünyada ben de vardım, onunla birlikteydim. O ne yaparsa ben de onu yapıyordum. Sırtını güneşe dönmüş beni seyrediyordu. Deminki ağlamaklı yüzünün yerini gülücüklerle ortaya çıkan tombul yanağının gamzesi almıştı. Koşuyor, elleriyle bana dokunmaya çalışıyor, kaçtığımı için dokunamayınca umudunu kesmeyip benimle nasıl oynayabileceğini keşfetmeye çalışıyordu. En iyisi kovalamaca oynamak, diye geçirmişti aklından galiba. Doğrusu ben de bu oyundan çok hoşlanmıştım, çünkü benim de oyun

arkadaşına ihtiyacım vardı, dört duvar arasında hiç kimsenin seni fark etmediği bir yerde otur otur, nereye kadar? O kovaladı, ben kaçtım. Birinin beni yakalamaya çalışması, benim de yakalanmamak için mücadele etmem oldukça zevkliydi. Derken bir de ne göreyim; annesi, babası, ablası, ağabeyi ellerindeki telefonlarla fotoğrafımızı çekmiyorlar mı? Bu ilginç sahne onlar için bulunmaz bir fırsattı, ailenin en küçük üyesi, yeni ve çok ilginç bir arkadaş keşfetmiş, onunla kovalamaca oynuyordu. Tabii o ilginç arkadaş bendim ve diğerleri tarafından da fark edildiğim için çok sevinçliydim. Birilerinin seni fark etmesi çok güzel bir olay. Onlar, ufaklığın benimle arkadaşlık kurmasına ilk kez şahit oluyorlardı. En çok hoşlandıkları, ufaklığın beni keşfettiğinde sergilediği kısa süreli şaşkın mimiklerden ve jestlerden sonra beni anında yakalamaya çalışmasıydı. Bu sevimli fotoğraf karesi asla kaçmazdı. Ablası: “Hepimiz çekelim, kimin fotosu güzel çıkarsa *Instagram*’a atarız. Hadi bir, iki, üç, hadi çek!” diye bağırdı coşkuyla. Hep birden telefonlarının fotoğraf butonuna bastılar. Ağabeyi, “İşte bu! Böyle fotoğraf hiçbir yerde bulunamaz, en güzel benimki çıkacak, oyun arkadaşını da görüntüledim!” diye bağırdı, ağzı kulaklarında. Ablası, “Görürüz bakalım.” dedi. Çekilen bütün fotoğrafları incelediler, ağabeyin çektiği fotoğraf beğenildi, *Instagram*’a atmaya karar verdiler. Bu arada bizim fotoğraf, en çok beğeni alanlardan biri olmuştu.

O günden sonra ayrılmaz ikili olarak hayatımıza devam edecektik. Artık ben de bu ailenin bir üyesiydim. Her an yanında bulunduğum bu sevimli ufaklık, sanki enerji deposuydu, yorulmak nedir bilmiyordu mübarek. Keyfimize diyecek yoktu. Ailemizin bizi hayranlıkla seyretmesi, mutlu olması sevinç ve onur veriyordu bize. Onun muhabbet kuşu gibi cıvıldaması, arada yarım kelimelerle gevelemesi kulaklarımızı ziyaret eden en güzel ezgiydi. Böyle bir zaman oynamaya devam ettik.

Güneş, zirveye doğru tırmanışına devam ediyordu. Aslının okula başlama zamanı gelmişti. Annesi onu elinden tutup okula götürürken ikimiz de çok heyecanlıydık. Niçin heyecanlı

olmayalım ki? İlk öğretmenlerimizi, arkadaşlarımızı, okulumu-
zu merak ediyorduk. O, annesiyle el ele ilerlerken arada geri
dönüp merakla onu takip edip etmediğimi kontrol ediyordu.
İkimiz de aynı boydaydık okula başlarken. Çok uyumluyduk.
Okulun kapısına kadar birlikte gittik. Okulun kapısından girer
girmez o benim varlığımı unuttu. Ben de kendimi unuttum
bir süre. Sonra var olduğumu anladığımda şu soruları sordum:
Acaba gerçekten kendimi unutmuş muydum? Yoksa kaybolmuş
muydum? Ya da vardım da görünmez mi olmuştum? Günlerim
kendime bu soruları sorarak ve onun tekrar beni görmesini
bekleyerek geçti. Okulda hiçbir arkadaşım ve öğretmenim
yoktu, bu beni çok üzüyordu. Oysa okula ilk giderken ben de
bir öğretmene ve arkadaşlara sahip olacağımı sanıyordum. Bu
durumda okuldakilerin tümünün gözünde yok hükmündeydim.
Bir gün çok heyecan verici bir olay oldu: O, ilk defa okumayı
söktü. Öğretmenin verdiği metni okumaya başlayınca o kadar
heyecanlandı ki kalp atışlarını çok yakından, güçlü bir şekilde
duyuyordum. Ben de onunla heyecanlanmıştım. O zaman tekrar
var olduğumun farkına vardım. İlk şiirini okuduğunda, en zor
problemi çözdüğünde ve takdirname aldığında da onun sevin-
cini yüreğinden duyumsamıştım. Aslında ben hep onun yanınday-
dım, üzüldüğünde de... Ben onu görüyordum, o beni görmü-
yordu. Buna tarifsiz üzülyordum. En yakın arkadaşım her an
yanımda olsun; sevinçli anlarını, üzüntülü anlarını hep göreyim,
onunla sevineyim, onunla üzüleyim ama o beni görmesin. Ben
üzülmeyeyim de kimler üzülsündü? Okula başladıktan sonra
onun birçok arkadaşı oldu. Her teneffüste onlarla oynuyordu.
Bazen aralarına girerdim, onları değil beni görsün, benimle
oynasın diye, bir türlü olmuyordu. Teneffüslerin birinde, yanında
kimse yokken onu kucakladım, o zaman beni gördü, yakalamak
için koştu, eskisi gibi kovalamaca oynamaya başladık. Elma
şekerine kavuşmuş gibi sevinmişim. Ne yazık ki ders zili çaldığı
için mutluluğum kısa sürmüştü. Çaresiz sınıfa girdik, sıramıza
oturduk. Ondaki sonraki günlerde bazen tekrarladık bunu. Ne
olurdu, sıramızdayken ya da evdeyken benim onu gördüğüm gibi

o da beni her zaman görseydi. O zaman dünya çok daha güzel olurdu...

Güneş zirveye yaklaşıyordu. Bir zaman sonra, asılımla teneffüs oyunlarımız da azaldı. Boyumuz, kollarımız uzamaya, kemiklerimiz kalınlaşmaya, güçlenmeye başlamıştı. O afacan ufaklık gitmiş, onun yerine yakışıklı bir delikanlı gelmişti. Sesi çatallaşmış, kalınlaşmış, vücudunda değişiklikler olmaya başlamıştı. Komik davranışları vardı. En komiği de sakarlaşmasıydı. Yolda yürürken sürekli bir yerlere çarpıp düşüyordu, ben de onunla düşüyordum. Düşerken kendimi gülmekten alamıyordum. Artık beni tamamen unutmıştu. Daha çok heyecanlanıyor, daha çok hareket ediyordu. Hiç olmadık yerde zıplayıp duruyor, hiç olmadık zamanda havaya yumruklar savuruyordu. Arkadaşları çoğalmıştı. Onlarla ailemizden daha çok vakit geçiriyordu. Onlarla mutlu oluyordu, hele bir kız arkadaşı vardı ki ona bakarken kalp çarpıntısı tavan yapıyordu. Onun kalp çarpıntısı, benim hayatta olma gücümü pekiştiriyordu. Bir keresinde okulun bahçesinde onu çok üzgün görmüştüm. Acı çekiyordu. Bir bankın üzerinde iki büküm oturmuş, ha ağladı ha ağlayacak. Üzüntüsünün sebebini biliyordum, bu sebeple onun acısını yüreğimin derinliklerinde hissettim. Kız arkadaşına açılmıyordu. Yanı başındaydım, bana derdini anlatabilirdi, onu teselli edebilirdim. Oysa o, benden yardım istemeyip kendi içine kapanmıştı. Zamanımız bazen sevinçli bazen üzüntülü geçip gidiyordu.

Sporu çok seviyordu, hele basketbol onun favorisiydi. Okulun uzun boylularındandık. Bir gün ikimizi de çok sevindiren bir olay oldu. Okulun basketbol takımına seçildi. Artık en önemli işimiz maç yapmaktı. Ben de smaç atıyordum onunla ama hiç kimse tarafından görülüyordu. O sadece kendi smaçlarını görüyordu. Yalnızca kendisiyle meşguldü. Çaresiz, onun mutluluğuyla mutlu olmayı öğrenmeliydim. Öğrendim de. O beni görmese bile ben onu görüyordum ya, bu bana yeterdi.

Güneş artık tam tepeden bakıyordu bize, fena yakıyordu, bütün tepeden bakanlar gibi. Beynimizi neredeyse pişiriyordu. Ben hayatımda hiç bu kez olduğu gibi kaybolmamıştım. Bu,

şimdiye kadarki kayboluşlarıma benzemiyordu. Büsbütün yok olmuştum. Yalnız o vardı. Gelgelelim, onun varlığıyla avunmayı daha kolay içime sindirebiliyordum. Çünkü küçüklüğümden beri başkaları tarafından görülmeden yaşamayı kanıksamıştım. Onun aldığı başarı ödülleri, takdirnameler, okulu bitirip çok iyi bir işe başlaması, o çok sevdiği kızla evlenmesi, iki tane nur topu gibi evlat sahibi olması, her şeyi, her şeyi beni çok mutlu ediyordu.

Güneş batıya doğru olan yolculuğuna devam ediyordu. Tepemizden biraz aşağıya inmişti, daha uzaktan bakıyordu bize artık. Kızgınlığı azalmıştı. Yine o güzel bahçede idik. Aslım bu kez yalnızca benimle değildi; eşi, yaşlı anne babası, biri kız, biri erkek iki evladı vardı, onlarla ilgileniyordu. Birden çocukluğumuzu, onunla ilk tanışmamızı, nasıl oyunlar oynadığımızı hatırladım. Onun da beni hatırlamasını, görmesini istedim, o ise beni ne hatırladı ne gördü. Oysaki onun iki katı büyüklüğündeydim, yan tarafından biraz arkasına dönüp baksa beni görebilirdi. Ondaki umudumu kesince çocuklarının beni görebileceği hayaliyle bekledim, belki onlar beni keşfederler, birlikte vakit geçirirdik diye. Olmadı, onlar da beni fark etmediler.

Yine o güzel bahçede idik. Güneş tepemizden epey aşağıya inmiş, daha da uzaklaşmış, yakıcılığı azalmıştı. Dağların arkasına gitmeye hazırlanıyordu. Ben, aslımın üç katı büyüklüğüne ulaşmıştım. O ise kamburlaşmış, saçları ağarmıştı. Artık bastonla yürüyebiliyordu. O gün, yıllarca beklediğim oldu ve beni gördü. Onunla yıllar sonra göz göze gelmek benim için yeniden doğuştu. Sadece bakışlarımız karşılaşmadı, bana göz bile kırptı, gülümsedi. Birbirimize sıkıca sarıldık eskisi gibi. Onunla ilk karşılaşmamızdan yakınlığımızdan, oynadığımız oyunlardan konuştuk. Çocukluğumuzdaki gibi kovalamaca bile oynadık, ama bu kez sarsak ve güçsüz, ağır adımlarla. Bir de beni torunlarıyla tanıştırdı. Onlara, “Çocuklar bakın burada kim var! Gelin sizi tanıştırayım, bu benim ilk arkadaşım. Sizden daha küçük yaşta iken ilk kovalamaca oyununu onunla oynamıştık, burada. O zaman benim boyumdaydı, şimdi üç katım büyüklüğünde.” dedi. Beni torunlarıyla tanıştırdığı için mutlu olduğumu söy-

ledim. Ona, “Hayatımız boyunca sen beni çoğu kez unuttun, beni görmedin, ama ben senin hep yanındaydım, seni hiç terk etmedim, unutmadım.” dedim. Uzun yıllar beni unuttuğu için üzgün olduğunu, onu affetmemi istediğini, tekrar karşılaşmamıza sevindiğini söyledi. Onu hiç unutmadığım ve yanından ayrılmadığım için bana minnettar olduğunu da ekledi. Beni torunlarıyla tanıştırdığına çok memnun olmuştum. Zaten ben onları tanıyordum, şimdi onlar da beni tanımış oldular.

Torunlarına, “Çocuklar! Sizin de daima yakınınızda bulunan, her şeyinize ortak olan, bütün hareketlerinizi birlikte yaptığınız birer arkadaşınız var. İşte bakın, arkanızdalar.” dedi. Çocuklar merakla arkalarına baktılar, şaşkınlık çığlıkları atarak arkalarında, kendi boylarının üç katı büyüklüğündeki yakın arkadaşlarını gördüler, tanıştılar. Onlara ellerini uzatıp dokunmak istediler, dokunmaya çalıştıkça onlar kaçtılar. Tıpkı çocukken asımla oynadığımız gibi kovalamaca oynadılar. Biz onları seyrettik çocukluk günlerimizi hatırlayarak. Güneşle vedalaşma vaktine kadar orada oyalandık. O, ufuk çizgisinden kaybolurken el salladı bize ve son kez ılık ılık gülümsedi. Biz de ona el salladık.

Güneşin yüzü, tamamen yeryüzünün öbür yanına dönünce yatağımızdaydık. Geri dönüp bu yanağını tekrar altın renkleriyle boyamaya başlayacağı, yeni birilerinin kendi varlıklarını keşfedecekleri ve asıllarıyla kovalamaca oynayacakları ertesi güne kadar ikimiz de gözlerimizi

GELİN

Kıtalar ötesinden geldim. Dünyanın öteki yüzünden. Benim gibi binlercesiyle birlikte yola çıktık. Yönümüz Şark'a doğruydu. Denizler, dağlar, ovalar, büyük küçük ülkelerden geçtik. Nihayet Şark'ın şirin mi şirin, en büyük kentlerinden birine götürüldük. Bu yolculuk benim fikrim değildi. Birileri bizi allayıp pullayıp götürdü. Sonra birer birer evlere dağıtıldık.

Adım mı? Adımı bilmiyordum. Ta ki götürüldüğüm evde adımın “Gelin” olduğunu öğreninceye kadar. Beni yoldaşlarımla kaldığım yerden alıp eve götüren genç adam, annesine beni “Gelin” diye tanıttı. Adımı ilk duyduğumda sevindim. Az şey mi? Artık bir adım vardı. İçim kıpır kıpır oldu. Adsız olarak yaşamak, yaşamak değilmiş, bunu anladım.

Kutunun içinde nereye götürüleceğimi merak ederken genç adam beni alıp evine taşıdı. Kapıyı açan annesine, “Anneciğim gözün aydın! İşte o çok istediğin şeyi getirdim”, dedi. Annesi şaşkın, “Neymiş o çok istediğim, yine hangi zıvrıklık peşindesin?” diye sordu. Kutunun içinden konuşulanları merakla dinlemeye koyuldum. Annenin şaşkınlığı, oğlunun heyecanı seslerinden belli oluyordu. Anne, “Söyle bakayım, neymiş o çok istediğim?” diye tekrarladı. Oğlu, kutuyu açmaya çalışırken heyecandan elleri titriyordu. Açarken yanlış yerden tutuyor, kutu yırtılacak gibi oluyordu. Sonunda üst kısmından yırtarak beni çekip çıkardı. “Benim sevgili anneciğim, tanıştırayım, işte sana “Gelin!” diye sevinçle haykırdı, beni yere koyarken. Evin annesiyle tanıştırıl-

mam, isimlendirildikten sonra ikinci kez sevinmeme sebep oldu. Hayatımda ilk kez birisiyle tanıştırlıyordum. Kutu açılmadan önce ismimi söylediğinde heyecanlanmışım ama annesinin yüzüyle karşılaşınca daha fazla heyecanlandım. Annesi önce gülümsedi. Sonra eski bir fotoğrafta zorla gülümsetilen birininki gibi dondu kaldı yüzünde gülümseme, daha sonra üzüntü bulutları kapladı yüzünü. Şimdiye kadar böylesini görmemişim. Daha önceleri üzgün yüzlerle karşılaşmışım bizi imal ettikleri yerde; evine para yetiştiremeyen işçilerin, patronundan, ustabaşından, bölüm şefinden fırça yiyen işçilerin yüzünü görmüştüm. Ne var ki bu bambaşkaıydı. Bir süre öylece kaldıktan sonra, “A oğlum, ben böyle gelin mi istedim? Getire getire bunu mu getirdin? Bana gerçek bir gelin getiremedin. Sen beni mahvettin. Benim alt kattaki komşumdan neyim eksik? Oğlu iki sene önce evlenip çoluk çocuğa karıştı. Şimdi torununu bile kucağına aldı. Gerçi onun aldığı gelin de gerçek geline benzemiyor ya, neyse. Kaynanasından epey uzakta ama en azından arada bir yanına uğruyor. Çocuğıyla geldiğinde babaannesi az da olsa torununu görmüş oluyor.” dedi.

Bana gelince, perişan anneyi gördüğümde, konuşulanları duyduğumda işin ucu bana dokunuyor, dedim. Utancımдан olduğum yerde kalakaldım. Geldiğim bu evde beğenilmemişim. İstenmemişim. Oysaki bizi imal ederlerken insanlık için çok önemli olduğumuz söyleniyordu. Şimdinin ve geleceğın insanının en gözde yardımcıları olacaktık. Bizi ürettikleri sırada araştırmalardan, türlü türlü testlerden geçtik. Tüm medya platformlarında reklamlarımız yapılıyordu. Gün gelecek insanlığın vazgeçilmez unsurlarından biri olacaktık. Bizim, insandan üstün zekâyâ sahip olduğumuz bile söyleniyordu. Şimdi ise başıma gelene bakın. Tam bir hayal kırıklığı yaşıyordum. Kendimi çok kötü hissediyordum. Keşke yer yarılrsa da içine girseydim.

Ben böyle hayatımdan bezmiş beklerken, kadıncağız bitmiş bir hâlde koltuğına çökmüştü. Oğlu annesinin boynuna sarılıp, “Sana gerçek bir gelin alamadım, beni bağışla anne. Hem alsam ne olacaktı, gelinin evine gelip sana hizmet mi edecekti? Acaba

evine hiç uğrayacak mıydı? Bilinmez. Bu gelin, şimdiki gelinlerden çok daha iyidir. Denileni yapar, evi siler süpürür, sesi de hiç çıkmaz; ağzı var dili yok. Bak, şimdi sana nasıl çalıştırılacağını göstereyim.” derken benimle gelen kullanım kılavuzumu buldu. Telefonuna uygulamayı indirdi, kaydetti. Sonra telefonundan bana talimat verdi. Ben olduğum yerden kalkıp boy göstermeye başladım. Kendimi durduramıyor, çevreyi temizlemek için sabırsızlanıyordum. Talimata göre evin her köşe bucağını tanımam, haritasını belleğimde tutmam gerekiyordu. Önce içinde bulunduğumuz salonu dolaştım, her yerin tozunu almaya başladım. Anne ve oğul oturdukları yerde, hayranlıktan ve şaşkınlıktan kocaman açılmış gözlerle beni seyretmeye başladılar. Anne, “Bu mu şimdi yerleri silip süpürecek? Hiç aklımın işi değil. İmkânı yok bu, benim temizlediğim gibi temizleyemez ki evi!” dedi. Oğlu, “Temizler temizler, merak etme. O, çok akıllı ve beceriklidir.” diye cevap verdi. Ben öbür odaya giderken annenin şaşkınlığı hayranlığa dönüşmeye başlamıştı bile. “Hoş bana gerçek gelin getirsen ne olacaktı, benim işimi mi yapacaktı, evimi mi temizleyecekti? Zamane gelinlerinden ne çıkar. Belki de dediğin gibi, bu onlardan iyidir.” dedi. Ben bu sözü duyunca o denli mutlu oldum ki neredeyse uçar gibi bütün odaları dolaştım. Evi dip köşe temizledim. Daha çalışmaya devam edecektim ama oğlan, talimatla beni salonun bir köşesine yerleştirdiği istasyona gönderdi. İstasyonumun yerleştirildiği köşe gayet iyiydi; oradan salonun her yerini, holü, diğer odaların kapılarını görüyordum. Köşeme yerleşince topladığım tozu, istasyondaki hazneye boşalttım. Günlük işim bitmişti. Benim bütün bu yaptıklarımı seyredirken kadıncağzın şaşkınlığı ve hayranlığı hâlâ devam ediyordu. Yüzündeki üzüntü bulutları dağılmaya başlamıştı.

Bir sabah gün ağarırken evin annesinin hıçkırık sesiyle uyandım. Bir iki hıçkırıktan sonra yanıma gelip önümde durdu. Yanağından iki damla yaş akarken bana bakıyordu. Biraz sonra, “Demek benim gelinim sensin ha!” dedi ve devam etti: “Gelinmiş! Ben ne yapayım senin gibi gelini? Dilinden anlamam etmem. Sana, kalk evi süpür, desem sen de benim dilimi anla-

mazsın...” Haklıydı, evde birbirini anlamayan iki varlıktık yalnızca. Oğlu başka şehirde yaşadığı için annesini arada bir ziyaret edebilirdi. İstese de istemese de benimle yaşamak zorundaydı. Aslında benim ondan bir şikâyetim yoktu. Onunla yaşamayı seviyordum. Sevimli bir nineydi. Lakin onun yalnız kalması beni üzüyordu. Acınacak hâldeydi. Bu sebeple ona yardım etmekten mutluluk duyuyordum. Hem zaten bizi insanlara yardımcı olalım diye tasarlamamışlar mıydı? Anne konuşmasına devam etti: “Ben hiç gelin olmadım mı? Oldum. Hem de ne gelin... Koskoca köyde parmakla gösterilirdim. Evde kaynana, kaynana, kayınlar, eltiler, görümceler... Yirmi beş kişilik ailenin içine gelin gittim. Düğünün ertesi günü kapıda, dinlemem, günlük talimatları bekleyip denileni yapmam gerektiğini tembihledi kaynanam. Herkesin sözünü dinlemeliymişim, evin en küçük gelini olduğum için. Eşimi akşamdan akşama görüyordum. O, bağda bahçede çalışıyordu. Hoş eve gelse de onunla iki laf edemezdim. Yüzüne bile bakamazdım. Bir gün yorgun argın eve geldi, ona su vermeye kalktığımda beni büyüklere karşı saygısızlıkla yaftaladılar. Bütün aile fertleri, günlerce konuştu bu. Evin hiç bitmeyen işinde, ahırda, tarlada, her yerde çalışıyordum. Yapamam, diyemiyordum. Ağzım vardı, dilim yoktu. Her işe koştuğum hâlde herkesten azar işitiyordum. İsmim yoktu o evde. Vardı da ben unutmuştum. İsmim “Gelin”di. Gel Gelin, git Gelin... Herkes tarafından ezilmeye devam ederken tam ağzımı açıp “Yeter!” diyecek olduğumda dönüp bu kelimeyi yutuyordum. Yuttukça içimdeki bütün “yeter” kelimeleri üst üste birikiyor, beni zehirliyorlardı. Zehir bütün vücuduma yayılıyordu. Yüzüm sararmaya başlamıştı. Bir gece durumumu eşime anlattım. O ise “Ne olmuş gelinlik yapıyorsun diye? Evin küçük gelinisin, tabii ki söz dinleyeceksin, saygısızlık yapmayacaksın. Üzerine düşeni yaparsan ölür müsün? Hem dikkat et, bak annem senden hiç memnun değil, bunu bil. Boş boş havaya bakıyormuşsun, ağır davranıyormuşsun. Denileni anlamıyor ya da anlamamış gibi yapıyormuşsun. Yengemler de öyle söylüyor. Kendine gel, eline ayağına çabuk ol. Senin hakkında şikâyet almayayım bundan

sonra.” dedi. O günden sonra büsbütün kendimi kaybetmeye başlamıştım. Sanki karanlığın içinde yok olmuştum. Kimseler beni bulamaz gibi hissediyordum. Beni çağırdıklarında, bana bir şey söylediklerinde seslerini, çok uzaktan ya da derin bir kuyunun dibinden gelir gibi duyuyordum. Bir kısmını hiç duymuyordum. Duymam için yüksek sesle konuşmak zorunda kalıyorlardı benimle. Daha sonraları adım “Sağır Gelin”e çıkmıştı. “Duyuyor ama inadına duymazlıktan geliyor.” diyenler de vardı. Gittikçe sözleri ayırt edememeye, konuşmalarını sadece anlamsız mırıltılar olarak duymaya başlamıştım. Kaybolma hissim daha da ağırlaşmış, beni boğuyordu.

Bir gün hamile olduğumu anladım. Zaten az olan iştahım, tamamen kesilmişti. Ağır mide bulantılarıyla baş etmeye çalışıyordum. Ayakta duracak takatim kalmamıştı. Yüzümün solgunluğunu gören komşu teyze, “Bunun hâli hâl değil, bir deri bir kemik kalmış. Vah zavallı, beti benzi atmış, bunu daha az çalıştırın. Çok iyi gelinlik yapıyor size. Biraz merhametli olun canım.”, diye uyardı kaynanamı. Bunun üzerine kaynanam, “Senin neyin var gelin, yoksa hamile misin?” diye kötü kötü bağırıyordu bana. Ben kafa sallamıştım. O, “Eyvah! Zaten eli ağırdı, bundan böyle yerinden kalkamaz bu uyuşuk.” dedi. Bir gün, kapının yanında ayakta beklerken yere yığılmışım. Köyde bir sıhhiyemiz vardı, onu çağırdılar. “Besinsiz kalmış, vitaminler yazıyorum. Ona bundan sonra iyi bakın.” dedi. O olaydan sonra kaynanam, “İki canlısın, yemeğini yemelisin.” dedi. Bense sofraya hizmet etmekten vakit bulup kendimi doyuramıyordum. Herkes sofradan kalktıktan sonra da saygısızlık olur diye oturup yemeye çekiniyordum. Böylece oğlum cılız bir bebek olarak doğdu. Kaynanam, eltilerim ve görümcelerim, “Çocuğu da kendisi gibi çelimsiz, kendisini besleyemeyen, çocuğunu nasıl beslesin?” gibi laflar edip durdular.

Biricik oğlum dünyaya geldiğinde hayatıma renk gelmişti. Kaybolduğum karanlıkta kendimi yavaş yavaş bulmaya başlamıştım. Nasıl olur da çocuğumu besleyemem, diye hayıflanıyordum. Artık kendime ve çocuğuma iyi bakmaya karar vermiştim. Ken-

dimi yemeğe zorladım. Yedikçe iştahım artmış, sütüm çoğalmıştı. Ben kendime geldikçe oğlum da gelişip serpilmeye başlamıştı. Gülüyor, oynuyor, tatlı tatlı sesler çıkarıyordu. Onun bu seslerine, konuşmalarına dayanamayıp cevap verecek oluyordum; eltilerim, çocuğumu büyüklerin yanında sevmemin büyüklere saygısızlık olacağını söyleyip beni uyarıyorlardı. Ancak odamda baş başa kalınca bağırama basıyor, sevebiliyordum onu. O büyüdükçe daha çok güçleniyordum. Süklüm püklüm olmaktan kurtuluyordum az da olsa. Kendime, artık bir çocuğun var, kaybolmak zamanı değil, dedim.

Oğlum üç yaşına gelmişti. Bir gün eşim, devrilen traktörün altında kalarak can verdi. O gittikten sonra çocuğumla bana yol verdiler. Kendimi sokak ortasında çıplak gibi hissettim. Kimsem yoktu. Gideceğim hiçbir yer yoktu. Ne yapacağımı kara kara düşünürken köyde bir aile beni yanına aldı. Tarla işlerinde onlara yardım ediyordum. Birkaç yıl sonra, şehirde bir ailenin hizmetçiye ihtiyacı olduğunun haberini aldık. Orada çalışmamın iyi olacağını söylediler. Oğlumla şehre gittim. Çalışmaya başladım. O evde mutluyduk. Yaşamamın, çalışmanın tadını almaya başlamıştım. Oğlum ev sahibinin oğluyla büyüyor, oynuyor, okula gidiyordu. Ev sahipleri oğlum da kendi oğulları gibi bağrılarına bastılar, sevdiler. Oğlum okudu, başarılı oldu, bir yerlere geldi. Çok şükür iyidir; iyidir de işte görüyorsun, benden uzakta, yalnız yaşıyor, bir türlü evlendiremedim, yanımda tutamadım. Seni bana “Gelin” diye getirdi. Seninle bir kelam dahi edemiyorum. Nasıl anlaşacağız? Yalnız ben konuşuyorum. Sana içimi döküyorum, sen de dinliyorsun. Bana arkadaşlık ediyorsun, emrimden çıkmıyorsun, hiç karşı gelmiyorsun, ortalığı temizliyorsun, sonra gidip köşende yeni emirleri bekliyorsun, tıpkı benim gelinliğim gibi... Bana iyi bir can yoldaşı olacak mısın ha? Olacaksın, hem de çok iyi bir can yoldaşı olacaksın gibi görünüyor. Bazen bana bir şeyler söylüyorsun, söylüyorsun söylemesine de ne yazık ki ben anlamıyorum. Yine de dertlerimi hiç ses çıkarmadan dinliyorsun ya, bu benim için çok kıymetli. Ben sana iş yaptırmıyorum ama oğlum yaptırıyor, bu da iyi. Aslında hamarat bir